

Ara o mai. L'hora del municipalisme

Constituïts ja tots els ajuntaments valencians per a aquesta nova legislatura, 2019-2023, després de les passades eleccions, divendres passat ens vam reunir en la 15a Assemblea General de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies els representants de la política més autèntica, la que es practica de tu a tu, des de la proximitat, la confiança... la política a peu de carrer. Una assemblea que vaig tenir l'honor de presidir.

El municipalisme del País Valencià ens vam reunir per a triar els nostres interlocutors davant la societat i davant la resta d'administracions, que han de vetlar per la lluita i reivindicacions de les institucions municipals. Per parlar de les necessitats dels nostres ajuntaments, que són la primera institució a la que acudeixen els veïns i veïnes, aquella que no tanca mai les portes, i triar al president, comissió executiva i consell que ens representarà aquesta legislatura.

En aquets 41 anys d'ajuntaments democràtics, els ajuntaments han sigut fonamentals per a la consolidació de la democràcia i el progrés de la nostra societat. Si històrics i sense resposta han sigut els nostres problemes de finançament i competències impròpies, els últims anys hem patit el pitjor atac i retrocés, amb el segrest del principi d'autonomia local que consagra l'article 137 de la Constitució Espanyola.

Hem intentat, i ho seguim fent, donar resposta a les necessitats i reptes que ens planteja la societat i a ningú se li escapa que, sense els diners necessaris ni les competències clarificades, sense la possibilitat de crear places estables de funcionaris i amb dificultats cada vegada majors en la gestió del dia a dia, fent quasi impossible la contracció de bens i serveis, el calvari pel que hem passat i seguim passant els ajuntaments, diputacions i altres administracions municipalistes, és destacable. I l'autonomia local es fa inviable.

El primer torpede va ser la Llei Orgànica 2/2012 de 27 d'abril d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera. El va seguir l'embolic competencial de la LRSAL, la Llei 27/2013 de 27 de desembre de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local. Per si açò fóra poc, el decret 424/2017 de 28 d'abril pel qual es regula el règim jurídic de control intern en les entitats del sector públic local reforça les tasques de fiscalització de l'interventor, complicant la gestió en nivells alarmants. I, per a rematar, la Llei 9/2017 de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic, bloqueja i dificulta encara més la gestió del dia a dia, aliena a les necessitats de celeritat i resposta eficaç que necessita un escenari globalitzat, innovador i modern, sense importar de quins recursos humans disposem per a tot aquest canvi de marc jurídic que no ha fet més que empitjorar els nostres problemes històrics.

Hi ha molt de treball per endavant. Però, davant les dificultats, de l'Assemblea de la FVMP eixim amb optimisme. Queda molt per fer i de nosaltres depén posar el municipalisme al nivell que mereix, convençuts que som, des de la proximitat, el millor instrument per al progrés i la democràcia.

No seria just deixar de reconèixer els esforços que el Govern valencià liderat pel president Ximo Puig ha fet en aquests últims quatre anys pel municipalisme, conscient de la importància del nostre paper en l'arquitectura institucional, practicant els principis de col·laboració, cooperació i concertació. A pesar de les tremendes dificultats econòmiques per les que passa

el nostre país fruit de l'herència de la gestió dels governs anteriors i el greu problema de l'infrafinançament, en forma de deute.

Distintes normatives de coordinació en matèria turística, esportiva, la llei de mancomunitats, la creació de la Direcció General de Despoblament, entre d'altres, han vingut a donar un poquet de llum. Encara que queda un llarg camí per recórrer, és un gest que cal destacar i agrair.

L'Assemblea de la FVMP és també un homenatge als regidors i regidores, alcaldes i alcaldesses, diputats i diputades provincials. Especialment, recordant el greu problema del despoblament que sofrim i que, si difícil és el dia a dia en la gestió d'una ciutat, encara més és viure i gestionar un poble menut, amb pocs recursos, sense remuneració als representants municipals... però conscients de la importància dels ajuntaments perquè els nostres pobles més menuts no acaben desapareixent. Aquesta és una responsabilitat de tots.

Per a mi ha representat un honor presidir la 15a Assemblea del municipalisme valencià, municipalista convençut com sóc. Com a alcalde de Vila-real des de fa vuit anys, sé molt bé el que representa gestionar els problemes i reptes d'un poble i una ciutat a la vegada.

Vull felicitar al meu company Rubén Alfaro, alcalde d'Elda, per la gestió realitzada, al costat del seu equip, aquests últims quatre anys. La unanimitat amb la qual vam votar la seua gestió i reelecció tots els representants de totes les forces polítiques és la prova més clara del treball ben fet. Li desitge, amb el seu nou equip, el millor dels èxits per als pròxims quatre anys en la reivindicació de les necessitats dels governs locals. En temps de sorolls i la impossibilitat d'arribar a acords per part dels polítics en altres àmbits, que tot el municipalisme valencià, independentment dels partits, arribe a un consens sobre el seu òrgan de govern en la FVMP és un excel·lent gest i missatge.

Després de 41 anys des de la aprovació de la Constitució Espanyola, hi ha oberts grans debats sobre modernització, millora de l'eficàcia i necessitat de finançament de les administracions. Els ajuntaments hem anat darrere en els últims anys i no podem tornar a desaprovechar l'oportunitat perquè se'ns done l'espai que mereixem, perquè també som Estat.

Acabe aquestes paraules agraint a un amic, company i, per damunt de tot, compromés municipalista. Em referisc a qui va ser durant 16 anys alcalde d'Almenara, Vicent Gil Olmedo, secretari general de la FVMP. Castelló està molt ben representada gràcies al seu treball. Vull felicitar la seua dedicació als ajuntaments, la seua proximitat i la il·lusió que posa cada dia per millorar les coses.

Queda molt per fer i junts ho farem. Tal com repeteix Abel Caballero, president de nou de la FEMP i alcalde de Vigo, repetint el lema de la institució: el millor està per vindre.